De school verlaten zonder kwalificatie?

west-vlaanderen
de gedreven provincie

Een leidraad voor een gesprek

Voorwoord

Onderwijsloopbaanbegeleiding is niet meer weg te denken binnen ons onderwijs. Zowel in het lager als in het secundair onderwijs begeleiden we onze leerlingen en hun begeleiders in het verwerven van keuzecompetenties. We reiken informatie en tools aan zodat de jongere en hun ouders eigen onderwijsloopbaan in handen nemen.

In het verlengde van onderwijsloopbaanbegeleiding, bestaan er veel materialen (zoals Onderwijskiezer, SID-ins, exploratietool Columbus, instrument "mijn loopbaan"...) om jongeren en hun begeleiders te ondersteunen bij een warme overdracht van onderwijs naar levensloopbaanactiviteiten op een continuüm van maatschappelijke integratie tot een duurzame loopbaan.

In de conceptnota 'Samen tegen Schooluitval' werden enkele acties opgenomen die de voorbereiding op levensloopbaanactiviteiten bevorderen:

- Inzetten op het verlenen van arbeidsmarktinformatie en informatie over leeropportuniteiten aan leerlingen, ouders, leraren en CLB-medewerkers.
- Het instrument 'Mijn Loopbaan' en de exploratietool 'Columbus' geleidelijk in de klaspraktijk brengen.
- Het mogelijk maken van het tussentijds kwalificeren van verworven competenties via kwalificaties, deelkwalificatie en bewijzen van competenties.
- Het opzetten van een dataoverdracht tussen onderwijs en VDAB om vroegtijdige schoolverlaters die onder de radar verdwenen op te vissen en hen een activeringsaanbod te doen volgens de bepalingen van de European Youth Guarantee.

Op 1 september 2016 werden in Vlaanderen op provinciaal niveau netwerken Samen tegen Schooluitval opgericht. Actoren uit onderwijs, welzijn en werk bundelen de krachten om de dienst- en hulpverlening zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen en dat ten dienste van de jongeren.

Daarbij zijn de lokale actoren zoekende naar hun rol en positionering in dit landschap. Om hier een antwoord op te bieden, worden in nauw overleg met verschillende actoren krachtlijnen[1] uitgetekend over de aanpak van een warme overdracht naar de arbeidsmarkt.

Via Vlaamse krachtlijnen kan iedere actor kennis nemen van de bevoegdheden en grenzen van andere actoren in dit thema en binnen het zorgcontinuüm. De krachtlijnen ondersteunen het correct en zorgzaam doorverwijzen van de jongere, waar dat nodig blijkt.

[1]Naar analogie met de Vlaamse krachtlijnen rond de aanpak van spijbelen.

Het netwerk 'Samen tegen schooluitval' West-Vlaanderen ondersteunt het uitdragen van de Vlaamse krachtlijnen. Deze krachtlijnen kaderen binnen de doelstellingen omschreven door het West-Vlaams netwerk 'Samen tegens chooluitval' nl.

- Transparante samenwerking met en doorverwijzing naar betrokken actoren.
- Een traject op maat van de jongere.
- De meest kwetsbare niet vergeten.

De uitstroombegeleiding en deze leidraad leggen de **focus** op
de informatieverstrekking,
het versterken van keuzecompetenties
en de begeleiding naar levensloopbaanactiviteiten,
van jongeren die dreigen ongekwalificeerd uit te stromen.

Inhoudstafel

1.Inleiding: 5
- 1.1.Situering
- 1.2.De vroegtijdige schoolverlater
- 1.3.De gevolgen van vroegtijdig schoolverlaten.

2.Uitstroombegeleiding 6
- 2.1.Doelstelling
- 2.2.Doelgroep
- 2.3.Doelstelling van de leidraad 'uitstroombegeleiding'

3.Leidraad uitstroombegeleiding 7

4.Informatie 8
- 4.1.Gevolgen van ongekwalificeerde uitstroom op lange termijn.
- 4.2.Praktische informatie:
- 4.2.1.Een waaier aan mogelijkheden
  - Ik wil een kwalificatie behalen 9
  - Ik wil werken 13
  - Ik wil beide combineren 20
  - Ik wil een opleiding volgen 22
- 4.2.2.Bronnen na het schoolverlaten

5.Bijlages 27

1. Inleiding

1.1. Situering

De Vlaamse overheid wil het leerrecht garanderen en stimuleren dat zoveel mogelijk jongeren een kwalificatie behalen. Een kwalificatie leidt tot meer mogelijkheden om een job te kiezen waarbij de jongere zich betrokken voelt. Het zorgt voor een beter loon en leidt zo tot een hogere levensstandaard, zowel financieel als sociaal en mentaal.

In 2017 had 9.4% van de West-Vlaamse schoolverlaters geen kwalificatie met een beroepsfinaliteit of een finaliteit doorstroom hoger onderwijs op zak.
Vroegtijdig schoolverlaten is het resultaat van uiteenlopende, elkaar versterkende risicofactoren en situeert zich zowel binnen de schoolse omgeving, de bredere context als bij de jongere en zijn rechtstreekse context.

1.2. De vroegtijdige schoolverlater

Een vroegtijdige schoolverlater is een leerling die niet langer leerplichtig is en die een regulier kwalificerend traject van het Vlaams secundair onderwijs verlaat zonder kwalificatie met een beroepsfinaliteit of een finaliteit doorstroom hoger onderwijs. Een vroegtijdige schoolverlater verlaat dus het Vlaams secundair onderwijs zonder het kwalificatiecriterium te behalen.

Onderstaande kwalificaties vallen onder het Vlaamse kwalificatiecriterium:
- Diploma secundair onderwijs
- Studiegetuigschrift 2de leerjaar van de 3de graad beroepssecundair onderwijs (bso)
- Eindgetuigschrift deeltijds beroepssecundair onderwijs (dbso)
- Certificaat leertijd (Syntra)
- Getuigschrift opleidingsvorm 3 (OV3) buitengewoon secundair onderwijs (buso)
- Certificaat modulair stelsel van bso, dbso of buso OV3

1.3.Gevolgen van vroegtijdig schoolverlaten

Ongekwalificeerd zijn leidt vaak tot:
- Lager maandloon
- Langere tijd werkloos
- Vaker in ziekteverlof
- Minder gezondheidsbevorderend gedrag
- Minder vrijetijdsbesteding complementair aan werk
- Meer evasieve vrijetijdsbestedingen

... dan gekwalificeerd zijn

Wil je meer weten over vroegtijdig schoolverlaten, risicofactoren en hoe je vroegtijdig schoolverlaten kan voorkomen? Dan kan je heel wat informatie vinden via **www.samentegenschooluitval.be**

2. Uitstroombegeleiding (i.k.v. warme overdracht)

Een adequate aanpak van vroegtijdig schoolverlaten vergt een bijkomende inspanning van alle actoren. Dit op preventief, interveniërend en compenserend niveau. Op vandaag bestaan heel wat initiatieven binnen onderwijs en haar externe partners op deze verschillende niveaus.

Enkele voorbeelden uit de brede waaier aan acties zijn:

Preventieve acties: verzorgen van een verbindend schoolklimaat met een sterke basiszorg.
Interveniërende acties: samenwerking met schoolexterne partners zoals NAFT.
Compenserende acties: volwassenenonderwijs.

"Warme overdracht is het voorzien van continuïteit in de begeleiding op maat van en met de jongere(n) met het oog op een vlotte en zorgzame overstap naar levensloopbaanactiviteiten binnen een continuüm van maatschappelijke integratie tot een duurzame loopbaan. Via een warme overdracht verkleinen actoren samen met de jongere(n) de afstand tot die activiteiten."
Je kan je de vraag stellen hoe een warme overdracht verzorgd kan worden voor de (potentiële) vroegtijdige schoolverlater om van onderwijs naar een andere setting over te stappen. Hoe kan de brug gemaakt worden naar compenserende acties?

We wensen met deze leidraad en met een begeleiding op maat een antwoord te bieden.

2.1. Doelstelling van uitstroombegeleiding:

- Ondersteunen van jongeren met een afrondend gesprek in de school, gericht op de toekomst en op mogelijke hulpbronnen.
- Motiveren om hun studie af te werken door een extra duwtje in de rug.
- Bespreken van mogelijke toekomstperspectieven.
- Omzetten van perspectieven naar (kleinere) haalbare stappen.

2.2. Doelgroep:

- Jongeren ouder dan 17 jaar die spijbelen.
- Jongeren die zelf aangeven te stoppen met school zonder kwalificatie.

2.3. Doelstelling van de leidraad 'uitstroombegeleiding'

- Aanbieden van een leidraad aan CLB – medewerkers en onderwijspersoneel om een uitstroom gesprek te voeren.
- Bundelen van alle relevante informatie m.b.t leerwegen naar een kwalificatie.
- Bundelen van informatie over partners binnen levensloopbaanactiviteiten.
- Voorzien in een laagdrempelige doorverwijzing.
- Voorzien van een warme overdracht van de jongere, samen met de jongere, naar zijn nieuwe setting.

3. Leidraad 'uitstroombegeleiding'

Tijdens het gesprek met jongere komt aan bod:

- Gevolgen van ongekwalificeerde uitstroom op lange termijn.
- We proberen doorheen het gesprek de motivatie opnieuw aan te wakkeren om te proberen om een kwalificatie te behalen: balans opmaken tussen pro's en contra's

Praktische informatie:

Ik wil een kwalificatie behalen
Ik wil werken
Ik wil beide combineren
Ik wil een opleiding volgen

- Hulpbronnen, bij wie kan ik terecht om deze keuze te maken, voor meer informatie, begeleiding,...ook na het schoolverlaten.
- Opvolgingsgesprek:

  Werd er een keuze gemaakt uit de verschillende opties?
  Met wie kan de jongere dit verder bespreken?
  Is er nog nood aan meer informatie?
  Hoe zal hij/zij de stappen zetten die nodig zijn om van start te gaan in de nieuwe setting?
  Wie kan hem/haar daarbij ondersteunen?
  ...

4. Informatie gebundeld:

4.1. Gevolgen van ongekwalificeerde uitstroom op lange termijn.

- Inschakelingsuitkering vanaf 21 jaar (Indien de leerling gekwalificeerd is dan is er reeds een inschakelingsuitkering na de beroepsinschakelingstijd. D.w.z. dat ze dus een uitkering voor de leeftijd van 21 kunnen krijgen.) =
- Lager maandloon
- Minder duurzame tewerkstellingen, waardoor kans op langere tijd werkloosheid groter is
- Vaker in ziekteverlof
- Minder gezondheidsbevorderend gedrag
- Minder vrijetijdsbesteding complementair aan werk
- Meer evasieve vrijetijdsbestedingen
- Impact op levenskwaliteit

Motivatie opnieuw aanwakkeren om te proberen om een kwalificatie te behalen: balans opmaken pro's en contra's.

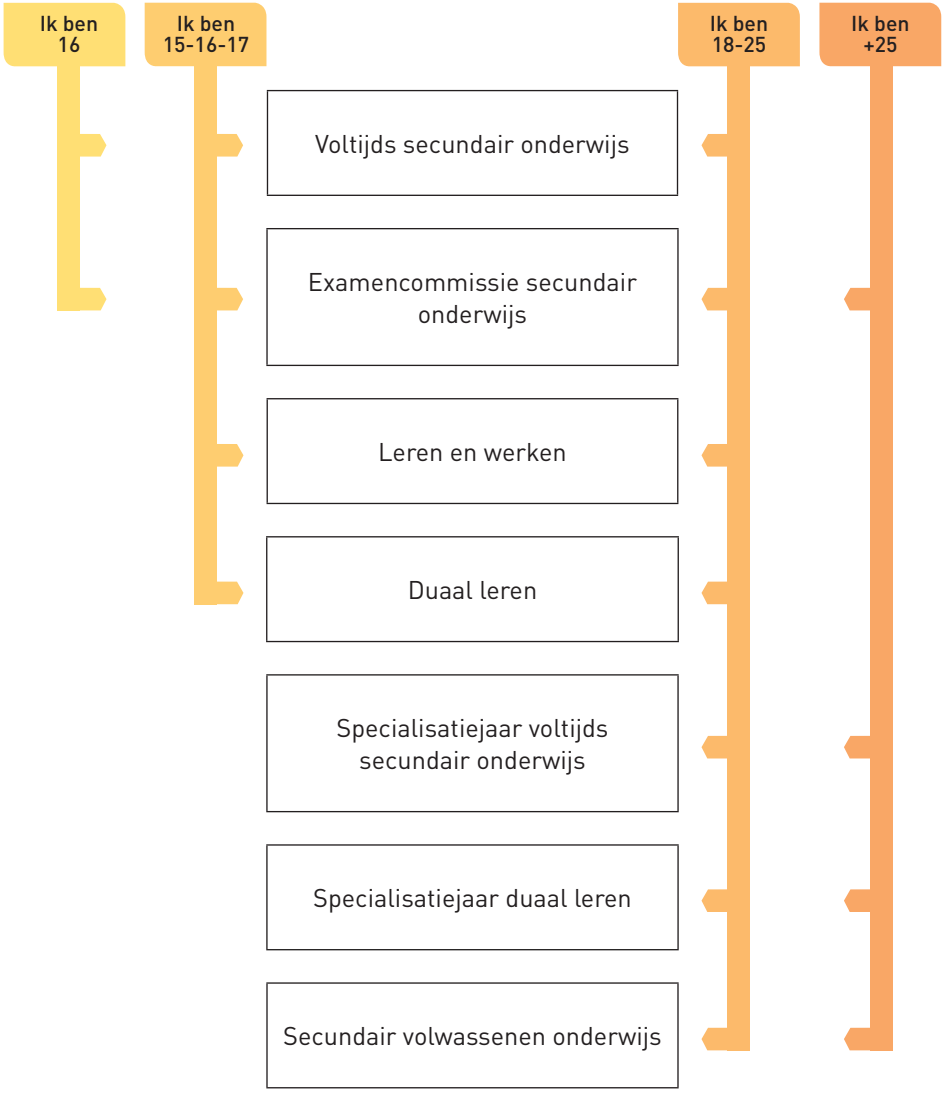
4.2. Praktische informatie:

4.2.1. Een waaier aan mogelijkheden

Ik wil een kwalificatie behalen

Hulpmiddel **Brochure** 'Hoe haal ik mijn diploma secundair onderwijs? Leerwegen naar de toekomst'
Hulpmiddel website **www.mijndiplomasecundair.be**

Voltijds secundair onderwijs	
Leeftijd	-25 jaar Uitzondering bij specialisatie jaar
Wat kan je behalen tijdens de opleiding	Deelkwalificaties die je kansen op de arbeidsmarkt vergroten
Wat kan je behalen na de opleiding	Diploma secundair onderwijs
Meer info	www.mijndiplomasecundair.be www.onderwijskiezer.be

Examencommissie SO	
Voorwaarden	Huisonderwijs: Getuigschrift 1e graad voor je 15e
Leeftijd	Geen leeftijds-voorwaarden
Wat kan je behalen tijdens de opleiding	Getuigschrift 1e en 2e graad
Wat kan je behalen na de opleiding	Diploma secundair onderwijs
Meer info	https://examencommissiesecundair onderwijs.be/ www.huisonderwijs.be

Deeltijds beroeps secundair onderwijs	
Voorwaarden	Voldoen aan de deeltijdse leerplicht: • Vanaf 16 jaar • Vanaf 15 indien 1e graad SO gevolgd
Leeftijd	-25 jaar
Wat kan je behalen tijdens de opleiding	Deel kwalificaties die je kansen op de arbeidsmarkt vergroten
Wat kan je behalen na de opleiding	Diploma secundair onderwijs
Meer info	www.onderwijskiezer.be

De leertijd	
Voorwaarden	Voldoen aan de deeltijdse leerplicht: • Vanaf 16 jaar • Vanaf 15 indien 1e graad SO gevolgd
Leeftijd	-25 jaar
Wat kan je behalen tijdens de opleiding	Deel kwalificaties die je kansen op de arbeidsmarkt vergroten
Wat kan je behalen na de opleiding	Diploma secundair onderwijs
Meer info	www.mijndiplomasecundair.be www.onderwijskiezer.be

Duaal leren	
Voorwaarden	Voldoen aan deeltijdse leerplicht: • Vanaf 16 jaar • Vanaf 15 indien 1e graad SO gevolgd 20 dagen na inschrijving moet je een werkplek vinden
Leeftijd	-25 jaar Uitzondering bij specialisatie jaar
Wat kan je behalen tijdens de opleiding	Deel kwalificaties die je kansen op de arbeidsmarkt vergroten
Wat kan je behalen na de opleiding	Diploma secundair onderwijs
Meer info	www.onderwijs.vlaanderen.be/ duaal-leren www.onderwijskiezer.be

Secundair volwassenenonderwijs	
Leeftijd	Vanaf 18 jaar
Wat kan je behalen tijdens de opleiding	Deelcertificaten
Wat kan je behalen na de opleiding	Diploma secundair onderwijs
Meer info	www.onderwijs.vlaanderen.be www.onderwijs.vlaanderen.be/ cursisten www.onderwijskiezer.be

OKOT	
Voorwaarden	• Je bent ingeschreven bij VDAB als niet-werkende werkzoekende. • Je bent bereid om voltijds een dagopleiding te volgen. • Je doorloopt momenteel geen beroeps-inschakelingstijd. • Je hebt geen diploma secundair onderwijs. • Je hebt al minstens één jaar de schoolbanken verlaten. • Je hebt een positief adviesgesprek met de VDAB bemiddelaar.
Leeftijd	Vanaf 18 jaar
Wat kan je behalen tijdens de opleiding	Deel kwalificaties die je kansen op de arbeidsmarkt vergroten
Wat kan je behalen na de opleiding	Diploma secundair onderwijs
Meer info	www.onderwijs.vlaanderen.be/cursisten Vdab.be/diplomaviavdab

Ik wil werken

Wat zijn de gevolgen ongekwalificeerd de arbeidsmarkt te betreden?

- Inschakelingsuitkering vanaf 21 jaar (Indien de leerling gekwalificeerd is dan is er reeds een inschakelingsuitkering na de beroepsinschakelingstijd. D.w.z. dat ze dus een uitkering voor de leeftijd van 21 kunnen krijgen.)
- Lager maandloon
- Minder duurzame tewerkstellingen, waardoor kans op langere tijd werkloosheid groter is
- Vaker in ziekteverlof
- Minder gezondheidsbevorderend gedrag
- Minder vrijetijdsbesteding complementair aan werk
- Meer evasieve vrijetijdsbestedingen
- Impact op levenskwaliteit

Hulpmiddel brochure 'van werk zoeken naar werk vinden'

Wie is VDAB:

'VDAB helpt alle Vlaamse burgers om zelf hun loopbaan te ontwikkelen.
Het is de missie van VDAB om in het belang van werkgevers, werknemers en werkzoekenden de arbeidsbemiddeling, begeleiding en opleiding te verzekeren, organiseren en bevorderen met het oog op de levenslange en duurzame inschakeling op de arbeidsmarkt van werkzoekenden en werknemers.
Daarnaast controleert VDAB of de werkzoekenden die verplicht ingeschreven zijn bij VDAB beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt. Dit met als doel om een duurzame inschakeling op de arbeidsmarkt te realiseren. Deze controletaak is gescheiden van de bemiddelings-, begeleidings- en opleidingstaken. Ze wordt uitgevoerd door een onafhankelijk en neutrale Controledienst.
VDAB verkiest loopbaanzekerheid boven werkzekerheid. VDAB vindt de loopbaangedachte van groot belang. Daarom werken ze mee aan een beleid dat burgers langer en met meer goesting doet werken.'

Waarom inschrijven?

Als de leerling pas van school komt (en de leerling behaalde al dan niet zijn kwalificatie) en in Vlaanderen woont, dan zijn er twee goede redenen waarom hij zich inschrijft bij VDAB als werkzoekende:

- Om de beroepsinschakelingstijd (wachttijd) van 1 jaar op te starten. Als de leerling na de beroepsinschakelingstijd geen werk heeft en jonger is dan 25 dan komt de leerling in aanmerking voor een inschakelingsuitkering.
- Om de kinderbijslag te behouden. Als de leerling jonger is dan 25 en geen werk heeft, dan behoudt hij de kinderbijslag op voorwaarde dat hij zich inschrijft bij VDAB als werkzoekende.

Wanneer inschrijven?

De leerling beëindigde de studies	De leerling schrijft in	Start beroepsinschakelingstijd
juni/juli:	vóór 10 augustus	1 augustus
	op of na 10 augustus	Inschrijvingsdatum
september of tijdens het schooljaar	zo snel mogelijk daarna	Inschrijvingsdatum

Hoe inschrijven (vdab.be/inschrijving)?

Hoe kan de leerling inschrijven?		
Online	'Mijn loopbaan'	www.vdab.be/mijnloopbaan
Telefonisch	Gratis nummer	0800 30 700
Wat heeft de leerling nodig?		
Identiteitskaart		
Rijksregisternummer		

Fiche Online via Mijn loopbaan. vdab.be/mijnloopbaan cfr bijlage
Fiche Telefonisch cfr bijlage

Is de leerling nog niet in Vlaanderen gedomicilieerd? Dan moet hij zich inschrijven bij:

- ACTIRIS als de leerling in Brussel gedomicilieerd is;
- Le FOREM als de leerling in Wallonië gedomicilieerd is of
- ADG als de leerling in de Duitstalige gemeenschap gedomicilieerd is.

Wat na de inschrijving?

https://www.vdab.be/na-inschrijving/pas-van-school

Wat na de inschrijving	Hulp nodig?	Aanbod VDAB
Werk vinden	Wat en hoe?	vdab.be/startpakket/jongeren
	Hulp bij solliciteren	vdab.be/solliciteren
	Info rond jobs	vdab.be/jobs
	Info rond beroepen	vdab.be/beroepen
	Beroepen oriëntatietest	vdab.be/orientering
	Knelpuntberoepen	vdab.be/knelpuntberoepen
Een opleiding volgen		vdab.be/opleidingen
Begeleiding krijgen		vdab.be/jongeren
		vdab.be/begeleiding

Wat na de inschrijving	Duur en voorwaarden	info
Beroepsinschakelingstijd	Duur: 310 dagen	Rva.be of bij de uitbetalingsinstelling
	Zelf actief naar werk zoeken	
	Een opleiding volgen bij de VDAB	
	De werkzoekende mag geen gepaste vacatures, begeleiding, opleidingen weigeren	
	Actieve samenwerking met de VDAB bemiddelaar	
	De werkzoekende is bereikbaar via mail en checkt regelmatig de mailbox .	
Inschakelingsuitkering	Max. 36 maandenv	
	Voorwaarden: • De werkzoekende is niet meer onderworpen aan de leerplicht. • De werkzoekende heeft de beroepsinschakelingstijd doorlopen. • De werkzoekende is jonger dan 25 jaar op het moment dat die zich de inschakelingsuitkering aanvraagt. • Twee positieve evaluaties van de VDAB.	

Wat na de inschrijving	Duur en voorwaarden	info
Inschakelingsuitkering	**Leeftijd:** Jonger dan 21 jaar en heeft een kwalificatie. Ouder dan 21 jaar indien geen kwalificatie.	Rva.be of bij de uitbetalingsinstelling
Werkloosheidsuitkering	**Voorwaarden:** Minstens 312 dagen gewerkt binnen een periode van 21 maanden.	
	Leeftijd: + 25 jaar	

Intensieve Dienstverlening (IDV)

Team IDV is een team met gespecialiseerde consulenten voor kwetsbare werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Enkele voorbeelden:

- Werkzoekenden met een arbeidsbeperking (medische, mentaal, psychiatrisch, psycho-sociaal)
- Werkzoekenden met een RIZIV-uitkering
- Werkzoekenden zonder voldoende kennis van het Nederlands
- Langdurig werkzoekenden
- Jongeren waarbij een moeilijk overgang naar de arbeidsmarkt verwacht wordt: NEET-jongeren, BUSO-jongeren, jongeren deeltijds onderwijs, drop-outs
- Werkzoekenden in detentie en ex-gedetineerden
- Werkzoekenden met een armoedeproblematiek

Wanneer wordt de jongere aangemeld:

- Werkzoekende-is niet zelfredzaam;
- De inschatting via telefoon is niet mogelijk omwille van taalprobleem of er is geen zinvol gesprek mogelijk;
- Werkzoekende met getuigschrift OV2;
- Werkzoekende met RIZIV-statuut;
- Werkzoekende ontvangt een leefloon en heeft geen bemiddelaar OCMW of VDAB;
- Werkzoekende zonder bemiddelaar waarvoor AGII bemiddeling vraagt.

De werkzoekende jongere wordt aangemeld bij IDV:

- via 0800 30 700
- via een sectorale bemiddelaar
- rechtstreekse aanmeldingen via OCMW, AGII, andere partners

Afspraken in kader van de warme overdracht

Wat is een warme overdracht naar VDAB?

"Warme overdracht is het voorzien van continuïteit in de begeleiding op maat van en met de jongere(n) met het oog op een vlotte en zorgzame overstap naar levensloopbaanactiviteiten binnen een continuüm van maatschappelijke integratie tot een duurzame loopbaan. Via een warme overdracht verkleinen actoren samen met de jongere(n) de afstand tot die activiteiten."

Na het beëindigen van de schoolloopbaan gebeurt o.a. een overdracht van arbeidsmarktgerichte gegevens, met het oog op het verder zetten van een individuele begeleiding.

Waarom inzetten op warme overdracht?

De bezorgdheid om drop-outs een vlotte en duurzame overstap naar de arbeidsmarkt te laten maken, staat centraal.
De doelstelling van de warme overdracht is drieledig:

- Continuïteit in de trajectbegeleiding voor ...
- een vlotte overstap naar de arbeidsmarkt met het oog op ...
- duurzame tewerkstelling.

Hoe gebeurt de warme overdracht:

Deze 'warme overdracht' gebeurt tussen de school of CLB, de jongere en de VDAB. Warme overdracht bouwt verder op de integrale benadering van de persoonlijk situatie van elke individuele jongere en heeft oog voor persoonlijk welzijn, de sociale situatie, de opleiding, de arbeidsrijpheid en de arbeidsbereidheid om de tewerkstellingskansen van de jongere te verhogen.
Warme overdracht is dus enerzijds een einddoel van de begeleiding van de school en anderzijds een startpunt voor de jongere op de arbeidsmarkt.

De overdracht kan beperkt blijven als er verwacht wordt dat een jongere geen probleem heeft bij zijn instap op de arbeidsmarkt of als de jongere zich niet wil engageren in een warme overdracht.

Administratieve overdracht:

De trajectbegeleider van de school of CLB zorgt samen met de jongere voor de inschrijving bij VDAB via Mijn Loopbaan.

De gegevens die worden opgenomen in het trajectvolgsysteem 'Mijn Loopbaan' zijn:

- Persoonsgegevens: werksituatie, adres en contactgegevens.
- Gewenste job: gewenste jobs (incl. beroep-gebonden competenties die al werden verworven voor een bepaalde functie), gewenste regio en gewenst arbeidsregime.
- Studieverleden: studies, informatie uit de leer- en ervaringsdatabank (LED) (behaalde studiebewijzen), cursussen, attesten en ervaringsbewijzen.
- Competenties: talen, rijbewijs, job-gerelateerde competenties, persoonsgebonden competenties, bureautica-opleidingen bij VDAB, bijkomende competenties en persoonlijke interesses.
- Ervaring: werkervaring, referenties en stages.

Om ervoor te zorgen dat de administratieve overdracht ook effectief iets oplevert, is het noodzakelijk dat 'Mijn Loopbaan' zo volledig mogelijk ingevuld wordt door de leerling. Het is dan ook belangrijk dat hij daarin ondersteund wordt via de trajectbegeleiding.

Wanneer gebruik maken van een warme overdracht?

- Als er in de trajectbegeleiding blijkt dat een jongere ondersteuning nodig heeft bij de overgang naar de arbeidsmarkt, is een warme overdracht aangewezen.
- Het uitgangspunt is dat de jongere architect is van zijn traject en dus zelf bepaalt welke informatie hij, naast degene die beschikbaar is via 'mijn loopbaan', wil delen. Door de warme overdracht als een onderdeel van de trajectbegeleiding te organiseren, is er meer kans dat jongeren hier effectief aan deelnemen
- Tijdens de onderwijsloopbaan zijn er heel wat gegevens verzameld om een leerweg op maat uit te tekenen. Het gaat onder meer om de gezinssituatie, problematische aanwezigheden en medische en psychosociale achtergrond. Het is echter aan de jongere om zelf te beslissen welke gegevens hij al dan niet wil meedelen bovenop de gegevens die al in 'Mijn Loopbaan' zijn opgenomen

Regio	Contactper-soon	email	Telefoon
Regio Brugge	Annelies Dewinne	annelies.dewinne@vdab.be	050 40 00 32
Regio Oostende	Kristof Ketels	kristof.ketels@vdab.be	059 25 56 35
Regio Ieper/Poperinge	Conny Vandevyvere	conny.vandevyvere@vdab.be	057 22 65 39
Regio Diksmuide/Veurne	Ingrid Huysmans	ingrid.huysmans@vdab.be	058 29 60 26
Regio Roeselare	Barbara Vankeirsbilck	barbara.vankeirsbilck@vdab.be	051 42 79 44
Regio Kortrijk	Tine Wybaillie	tine.wybaillie@vdab.be	056 26 67 73

Ik wil werken en een kwalificatie behalen

Leren en werken:

onderwijs.vlaanderen.be/nl/deeltijds-leren-en-deeltijds-werken
www.onderwijskiezer.be/v2/secundair/sec_leren_werken.php

Deeltijds beroeps secundair onderwijs	
Voorwaarden	Voldoen aan de deeltijdse leerplicht: • Vanaf 16 jaar • Vanaf 15 indien 1e graad SO gevolgd
Leeftijd	-25 jaar
Wat kan je behalen tijdens de opleiding	Deel kwalificaties die je kansen op de arbeidsmarkt vergroten.
Wat kan je behalen na de opleiding	Diploma secundair onderwijs
Meer info	onderwijskiezer: leren en werken

De leertijd	
Voorwaarden	Voldoen aan de deeltijdse leerplicht: • Vanaf 16 jaar • Vanaf 15 indien 1e graad SO gevolgd
Leeftijd	-25 jaar
Wat kan je behalen tijdens de opleiding	Deel kwalificaties die je kansen op de arbeidsmarkt vergroten.
Wat kan je behalen na de opleiding	Diploma secundair onderwijs
Meer info	onderwijskiezer: leren en werken www.leertijd.be/zoeken/beroep www.leertijd.be/werkend-leren

Dual leren	
Voorwaarden	Voldoen aan de deeltijdse leerplicht: • Vanaf 16 jaar • Vanaf 15 indien 1e graad SO gevolgd 20 dagen na inschrijving moet je een werkplek vinden
Leeftijd	-25 jaar Uitzondering bij specialisatie jaar
Wat kan je behalen tijdens de opleiding	Deel kwalificaties die je kansen op de arbeidsmarkt vergroten.
Wat kan je behalen na de opleiding	Diploma secundair onderwijs
Meer info	www.onderwijs.vlaanderen.be/duaal-leren www.syntravlaanderen.be/duaal-leren

Groeipakket:
Tot 31 augustus van het jaar waarin de leerling 18 wordt, heeft hij altijd recht op het groeipakket, ongeacht wat de leerling verdient/aan inkomsten genereerd. Na die datum blijft het groeipakket enkel behouden wanneer de leerling niet meer verdient dan de opgelegde grens. Vanaf 1 juni 2017 is dat 541,09 euro bruto per maand.

Schooltoelagen:
Soms kan een leerling in het dbso een schooltoelage krijgen van de Vlaamse overheid, ongeacht of de leerling al dan niet een tewerkstelling heeft. Dit kan tot en met het schooljaar waarin de leerling 22 jaar wordt. Of een leerling in aanmerking komt en wat de grootte van het bedrag is, hangt af van factoren zoals: het loon, het aantal kinderen ten laste...

Ik wil een opleiding volgen

Een opleiding volgen bij de VDAB	
Voorwaarden en Leeftijd	De leerling is 18 jaar of voldoet niet meer aan de leerplicht en is ingeschreven bij de VDAB
Wat	De opleiding is praktijkgericht en is toegankelijk voor werkzoekenden en werknemers.
	De opleiding is gericht op het verhogen van de competenties om de situatie op de arbeidsmarkt te verbeteren.
Meer info	vdab.be/opleidingen

Je kan een vorming volgen bij Syntra	
Voorwaarden en Leeftijd	De leerling is minimum 18 jaar oud of heeft aan de leerplicht voldaan.
	Soms is een diploma van secundair onderwijs of een specifiek diploma een voorwaarde tot inschrijving. In zo'n geval is hierop geen afwijking mogelijk.
	Voor bepaalde opleidingen wordt voorafgaande ervaring of voorkennis in het beroep gevraagd.
	Voor bepaalde opleidingen gelden specifieke toelatingsvoorwaarden. Er zijn extra taalvoorwaarden voor internationale studenten.
Voltijdse dagopleiding	De opleiding is praktijkgericht met focus op wat de cursisten moeten kennen en kunnen om het gekozen beroep uit te oefenen.
	Verkort traject: meeste opleidingen duren één cursusjaar.
	Praktijkgerichte lessen: De docenten staan je bij met tips en tricks uit de praktijk van hun vakgebied. Theorie pas je toe in de praktijklessen bij SYNTRA of je gaat aan de slag op je stage- of werkplek.

Je kan een vorming volgen bij Syntra	
Beroepsopleiding (avondopleiding)	De opleiding is praktijkgericht.
	De cursist krijgt de opleiding van mensen uit de praktijk. De docenten zijn mensen die dagelijks hun vak uitoefenen.
	De opleidingen worden vooral 's avonds georganiseerd en soms ook op zaterdag.
	Er zijn opleidingen met een duur van 1 jaar tot 3 jaar; met enkele uitzonderingen.
	De cursist kan een avondopleiding combineren met werk.
Wat kan je behalen tijdens en na de opleiding?	Wanneer de cursist slaagt in een module krijgt hij een deelcertificaat.
	Wanneer de cursist de eindproef met succes aflegt, ontvangt de cursist een erkend getuigschrift voor dat beroep.
	Wanneer de cursist ook nog het traject bedrijfsbeheer met goed gevolg doorloopt, ontvangt de cursist een diploma.
Groeipakket/ kinderbijslag	De cursist blijft ten laste van de ouders voor het groeipakket/de kinderbijslag en fiscaliteit.
Meer info	www.syntra.be www.syntrawest.be

Een opleiding volgen bij een centrum voor volwassenenonderwijs	
Wat	SVO (secundair volwassenenonderwijs) wordt modulair georganiseerd. Dit betekent dat de leerstof wordt opgedeeld in verschillende pakketten of modules. Elke module is een afgerond geheel van de opleiding.
	Modulaire opleidingen kunnen starten in september of in januari.
	Lessen kunnen 's avonds, overdag en/of in het weekend georganiseerd worden.

Een opleiding volgen bij een centrum voor volwassenenonderwijs	
Wat kan je behalen tijdens en na de opleiding?	Een deelcertificaat per geslaagde module.
	Een certificaat als de cursist geslaagd is in een niet-diplomagerichte opleiding (met uitzondering van bedrijfsbeheer).
	Een getuigschrift basiskennis bedrijfsbeheer als de cursist geslaagd is voor de opleiding Bedrijfsbeheer (studiegebied Handel), belangrijk voor het starten van een eigen zaak.
Groeipakket/ kinderbijslag	Tot de leeftijd van 18 jaar krijgt de cursist altijd kindergeld uitbetaald.
	Vanaf 18 jaar tot 25 jaar moet je minstens 17 uren per week regelmatig les volgen . In dit geval krijgt de cursist een formulier van het kinderbijslagfonds dat door de school moet worden ingevuld ("Kinderbijslag na de leerplicht").
Meer info	www.onderwijskiezer.be

Ik kan wel hulp gebruiken bij het maken van mijn keuze

4.3.2. Hulpbronnen na het schoolverlaten

Leerwinkel:

Wat is het huis van het leren:

De organisatie 'Huis van het Leren West-Vlaanderen' vzw stelt zich als doel :'het optimaliseren, het faciliteren, het stimuleren en het ondersteunen van de dienstverlening ten aanzien van volwassenen (18+) voor passende studie-oriëntering en om alle initiatieven te nemen of te ondersteunen met betrekking tot het levenslang en levensbreed leren, met bijzondere aandacht voor kansengroepen. De vereniging wil daartoe onder meer instaan voor de realisatie van het project Leerwinkel en 3voor1 in de Provincie West-Vlaanderen.'

Aanbod leerwinkel:

Voor wie?	Alle volwassenen (18+) die informatie en/of begeleiding wensen bij het kiezen van een opleiding, cursus of vorming in (West-)Vlaanderen.
Wat?	Leerwinkel biedt informatie rond opleidingen.
	Oriëntering en verheldering.
	Individuele begeleiding of begeleiding in groep bij het bepalen van de studiekeuze.
	Individuele begeleiding bij het aanpakken van mogelijke drempels (financieel, mobiliteit, taal ...).
	Diplomagelijkschakeling.
Kostprijs?	Gratis (behalve bij diplomagelijkschakeling)
Waar?	Zitdagen in Kortrijk, Brugge, Oostende, Roeselare en Ieper

Contact:

Leerwinkel vindt het belangrijk om de nodige tijd te kunnen vrijmaken voor iedere vraag, voor iedere cliënt. Daarom werken ze enkel op afspraak.

Hoe maak ik een afspraak?	
Online	http://leerwinkel.appointy.com/
Website	www.leerwest.be
Telefonisch	0477 82 82 60
Via mail	info@leerwest.be

Zitdagen

Kortrijk	• Agentschap Integratie en Inburgering, Wijngaardstraat 11 • Werkwinkel, Lekkerbeetstraat 5 • Sociaal Huis, Budastraat 27
Brugge	• Werkwinkel, Koning Albert I-laan 1/4 (achterkant station)
Oostende	• Agentschap Integratie en Inburgering, Wellingtonstraat 52 • Werkwinkel, Brigantijnenstraat 2
Roeselare	• Agentschap Integratie en Inburgering, Hugo Verrieststraat 4 • Werkwinkel, Guido Gezellelaan 7
Ieper	• Werkwinkel, Esplanade 6

Onderwijskiezer

www.onderwijskiezer.be
Home > Secundair onderwijs > Info schoolverlaters

Deze pagina geeft informatie voor schoolverlaters en hun ouders.

CLB Chat

Tijdens de openingsuren kan je een anoniem chatgesprek hebben met een CLB-medewerker.

Website VDAB

5. Bijlage

Inschrijving VDAB

Online via Mijn loopbaan. vdab.be/mijnloopbaan

www.vdab.be

'log-in'

Registreer als werkzoekende
vul je rijksregisternummer in
vul je email in

Link naar handleiding 'mijn loopbaan'

Welke gegevens worden gevraagd
persoonlijke gegevens
contactgegevens
aanvinken:

- kwalificaties,
- voornaamste studies,
- taal, vervoer/rijbewijs,
- gewenste jobs,
- publiceren CV

geen Belgisch rijksregisternummer domicilie buitenland:
link 'registreren zonder rijksregisternummer'

geen Belgisch rijksregisternummer domicilie België:
0800 30 700 of werkwinkel

Inschrijvingsbewijs:
startpagina 'mijn loopbaan'

Telefonisch

Gratis nummer 0800 30 700 (elke werkdag van 8 tot 19 uur).

Inschrijvingsbewijs
De bemiddelaar mailt nadien je inschrijvingsbewijs of stuurt het op via de post.

Contact en afspraak leerwinkel

Fiche afspraak online

http://leerwinkel.appointy.com/

vink de locatie aan waar het gesprek kan doorgaan

vink datum en uur aan

vul je persoonlijke gegevens in

Fiche afspraak via website

www.leerwest.be

klik op 'afspraak maken'

vul je gegevens in

NOTITIES

Deze brochure is een realisatie van

Het netwerk 'samen tegen schooluitval'
West-Vlaanderen

De Provincie West-Vlaanderen
Sectie onderwijs

west-vlaanderen
de gedreven provincie

Departement Onderwijs en Vorming Vlaanderen

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Stad Oostende
Onderwijs en Buitenschoolse Kinderopvang

Oostende
DE STAD AAN ZEE

CLB West-Vlaanderen

icLB

Het CLB helpt.
Vrije CLB West-Vlaanderen

GO!
centra voor leerlingenbegeleiding
SAMEN KANSEN CREËREN

Huis van het leren

HUIS VAN HET LEREN
WEST-VLAANDEREN

Brugfiguur tegen schooluitval Westhoek

VDAB

VDAB
samen sterk voor werk